

Privacy beleid

Beroepscode

AVG

Voor Atalanta zijn ten aanzien van de privacy van cliënten een aantal wet- en regelgevingen van toepassing. Zo vallen de gedragswetenschappers onder het tuchtrecht en worden de beroepscode gehanteerd van respectievelijk de NVO (Nederlandse Vereniging voor pedagogen en onderwijskundigen) en het NIP (Nederlands Instituut van Psychologen). Daarnaast geldt de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Hieronder worden de beroepscode naast de AVG gezet om op die wijze inzichtelijk te maken hoe het handelen van de werknemers binnen Atalanta gekaderd en gestuurd wordt.

1. Beroepscode NVO (Nederlandse Vereniging van pedagogen en onderwijskundigen)

De beroepscode van de NVO richt zich op orthopedagogen en onderwijskundigen. Het bevat richtlijnen over het professioneel handelen van leden, waaronder het respecteren van de privacy van cliënten en het zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens.

AVG-gerelateerde punten in de NVO-beroepscode:

1. Verantwoordelijkheid voor gegevensbescherming:

- a. Leden dienen zorgvuldigheid te betrachten bij het verzamelen, verwerken en bewaren van persoonsgegevens.
- b. Ze moeten ervoor zorgen dat ze voldoen aan de eisen van de AVG, bijvoorbeeld door het verkrijgen van expliciete toestemming voor gegevensverwerking van cliënten.

2. Informatie en transparantie:

- a. De (ortho)pedagoog moet cliënten goed informeren over welke gegevens worden verzameld, waarom dit gebeurt en hoe de gegevens worden gebruikt.
- b. Transparantie is essentieel, ook wat betreft de bewaartermijnen van gegevens.

3. Beveiliging van gegevens:

- a. De beroepscode benadrukt het belang van de beveiliging van persoonsgegevens, zodat deze niet in verkeerde handen vallen.
- b. Dit kan betrekking hebben op fysieke beveiliging (zoals veilige opbergmethoden) en digitale beveiliging (zoals encryptie van digitale bestanden).

4. Rechten van cliënten:

- a. Cliënten hebben recht op toegang tot hun gegevens, het recht om gegevens te corrigeren en het recht om vergeten te worden.
- b. De (ortho)pedagoog moet de cliënt in staat stellen om deze rechten uit te oefenen, in lijn met de AVG.

2. Beroepscode NIP (Nederlands Instituut van Psychologen)

De beroepscode van het NIP richt zich op psychologen. Het bevat richtlijnen voor ethisch handelen, en privacy en gegevensbescherming vormen daar een belangrijk onderdeel van.

AVG-gerelateerde punten in de NIP-beroepscode:

1. Verantwoordelijkheid voor gegevensbescherming:

- a. Psychologen moeten voldoen aan de AVG, waarbij zij een verantwoordelijkheid hebben om persoonsgegevens zorgvuldig te verwerken en veilig te bewaren.
- b. Net als de NVO-leden moeten NIP-leden expliciete toestemming verkrijgen voor het verwerken van persoonsgegevens, afhankelijk van de situatie.

2. Informatie en transparantie:

- a. Psychologen moeten cliënten informeren over welke gegevens verzameld worden en voor welk doel. Dit moet duidelijk en begrijpelijk zijn.
- b. Dit betreft zowel de informatieverstrekking vooraf als de mogelijkheid om nadien uitleg te geven.

3. Beveiliging van gegevens:

- a. Net als de NVO-beroepscode legt de NIP-beroepscode de nadruk op de beveiliging van persoonsgegevens.
- b. Dit betreft zowel fysieke beveiliging (zoals het opbergen van dossiers) als digitale beveiliging (bijvoorbeeld door het gebruik van veilige software voor gegevensopslag).

4. Rechten van cliënten:

- a. De rechten van cliënten, zoals inzage, correctie, en verwijdering van gegevens, worden ook in de NIP-beroepscode benadrukt.
- b. Psychologen moeten cliënten ondersteunen in het uitoefenen van deze rechten, in lijn met de AVG.

Vergelijking: Waar verschillen en overlappen de beroepscode op het gebied van de AVG?

Overeenkomsten:

- **Toestemming en transparantie:** Beide beroepscode stellen dat de cliënt duidelijk geïnformeerd moet worden over de aard van de gegevensverwerking en dat expliciete toestemming moet worden verkregen voor het verzamelen en verwerken van persoonsgegevens.

- **Beveiliging van gegevens:** Zowel de NVO- als de NIP-beroepscode benadrukken de verantwoordelijkheid van professionals om persoonsgegevens op een veilige manier te bewaren, zowel fysiek als digitaal.
- **Rechten van cliënten:** Beide codes erkennen de rechten van cliënten, zoals het recht op inzage, correctie, en verwijdering van gegevens, en verplichten hun leden om deze rechten te respecteren en te faciliteren.

-

Verschillen:

- **Specifieke contexten van toepassing:**
  - De NVO-beroepscode is meer gericht op het werk van (ortho)pedagogen, die vaak werken met kinderen, jongeren en gezinnen in een bredere pedagogische context. Dit kan specifieke overwegingen vereisen bij het verwerken van persoonsgegevens, vooral in geval van minderjarigen of kwetsbare doelgroepen.
  - De NIP-beroepscode is gericht op psychologen die in een breder scala van settings werkzaam zijn, zoals klinisch, bedrijfsmatig of voor onderzoeksdoeleinden. Dit betekent dat de nadruk in de beroepscode wellicht meer ligt op de specifieke eisen van psychologische diagnostiek en behandeltrajecten.
- **Specifieke richtlijnen voor bepaalde situaties:**
  - In de NIP-beroepscode kunnen er richtlijnen staan die betrekking hebben op bijvoorbeeld psychologische tests en onderzoeksdata, waar de bescherming van gegevens bij wetenschappelijke onderzoeken of in de behandelpraktijk een groter aandachtspunt is.
  - De NVO-beroepscode kan meer nadruk leggen op de context van opvoeding en onderwijs, waarin gegevens mogelijk vaker in een interdisciplinaire samenwerking worden gedeeld (bijvoorbeeld met scholen en instellingen), wat specifieke overwegingen vereist rond gegevensdeling en privacy.

3. Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

De AVG-wetgeving is een uitgebreide Europese verordening die gedetailleerde regels en richtlijnen biedt voor de verwerking van persoonsgegevens. De beroepscode van de NVO en het NIP bevatten ethische richtlijnen en professionele normen, maar zijn minder gedetailleerd dan de AVG als het gaat om specifieke wettelijke verplichtingen met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens.

Hieronder een overzicht van enkele belangrijke aspecten van de AVG die mogelijk niet expliciet benoemd worden in de beroepscode van de NVO en het NIP, maar die wel van invloed kunnen zijn op het werk van professionals binnen deze beroepen:

A. Specifieke rechten van betrokkenen onder de AVG

Hoewel beide beroepscode de rechten van cliënten in bredere zin erkennen, zoals het recht op vertrouwelijkheid en transparantie, bevat de **AVG** een gedetailleerd overzicht van specifieke rechten die cliënten kunnen uitoefenen in relatie tot hun persoonsgegevens:

- **Recht op overdraagbaarheid van gegevens:**

Artikel 20 van de AVG geeft betrokkenen het recht om hun gegevens in een gestructureerd, gangbaar en machineleesbaar formaat te ontvangen en deze over te dragen aan een andere verwerkingsverantwoordelijke. Dit wordt vaak een "data portability" recht genoemd. Dit recht wordt niet expliciet genoemd in de beroepscode van de NVO en het NIP.

- **Recht op bezwaar** (tegen verwerking op basis van gerechtvaardigd belang):

De AVG biedt cliënten het recht om bezwaar te maken tegen de verwerking van hun persoonsgegevens als de verwerking is gebaseerd op gerechtvaardigd belang (bijvoorbeeld, bij evaluaties van behandelresultaten). Als cliënten bezwaar maken, moet de verantwoordelijke (de zorgverlener of instelling) stoppen met de verwerking, tenzij er dwingende legitieme gronden zijn die zwaarder wegen dan de belangen van de betrokkene. Dit recht wordt vaak niet specifiek in de beroepscode genoemd.

- **Recht om vergeten te worden:**

De AVG biedt cliënten het recht om gegevens die niet meer noodzakelijk zijn voor de doeleinden waarvoor ze zijn verzameld, te laten wissen. Dit recht wordt soms aangeduid als het recht om "vergeten te worden", vooral wanneer het gaat om gevoelige gegevens zoals gezondheidsinformatie. Het wordt in de beroepscode niet gedetailleerd behandeld, hoewel ze wel algemeen de vertrouwelijkheid en zorgvuldigheid benadrukken.

B. Data Protection Impact Assessment (DPIA)

De AVG vereist dat organisaties een **Data Protection Impact Assessment (DPIA)** uitvoeren wanneer de verwerking van persoonsgegevens een hoog risico voor de rechten en vrijheden van betrokkenen met zich meebrengt. Dit is met name relevant wanneer gevoelige gegevens (zoals medische gegevens) op grote schaal worden verwerkt, of wanneer er gebruik wordt gemaakt van nieuwe technologieën (zoals AI of geautomatiseerde besluitvorming).

- NVO en NIP bevatten geen specifieke verwijzingen naar de verplichting voor leden om een DPIA uit te voeren. Dit wordt echter wel specifiek genoemd in de AVG (artikel 35). De beroepscode van de NVO bevatten dus geen gedetailleerde vereisten over wanneer en hoe een DPIA uitgevoerd moet worden.

C. Verantwoordelijkheid van de Verwerkingsverantwoordelijke en Verwerker

De AVG maakt een duidelijk onderscheid tussen de **verwerkingsverantwoordelijke** (de instantie of persoon die het doel en de middelen van de verwerking bepaalt) en de **verwerker** (de instantie of persoon die persoonsgegevens verwerkt namens de verantwoordelijke).

- **Verwerkersovereenkomsten:**

Artikel 28 van de AVG verplicht verwerkingsverantwoordelijken om met derden (verwerkers) een verwerkersovereenkomst te sluiten waarin afspraken worden gemaakt over hoe persoonsgegevens worden verwerkt. Deze verplichting is specifiek voor de AVG en wordt niet expliciet genoemd in de beroepscode van de NVO en het NIP.

- **Aanstelling van een Functionaris voor Gegevensbescherming (DPO):**

De AVG verplicht bepaalde organisaties (met name publieke instanties of organisaties die op grote schaal gevoelige gegevens verwerken) om een **Functionaris Gegevensbescherming (DPO)** aan te stellen. Deze functionaris moet toezien op de naleving van de AVG. De beroepscode van de NVO en het NIP bevatten geen expliciete vermelding van deze verplichting, omdat de meeste zorgprofessionals niet verplicht zijn een DPO aan te stellen, maar het kan wel relevant zijn in grotere zorginstellingen of praktijken.

D. Beveiligingsmaatregelen (Artikel 32 van de AVG)

De AVG legt uitgebreide eisen op aan de beveiliging van persoonsgegevens. Artikel 32 vereist dat organisaties passende technische en organisatorische maatregelen nemen om persoonsgegevens te beschermen tegen verlies, ongeautoriseerde toegang, of andere vormen van misbruik.

- De beroepscode van de NVO en het NIP benoemen wel het belang van vertrouwelijkheid en zorgvuldigheid bij het omgaan met persoonsgegevens, maar de

specifieke vereisten voor beveiliging zoals in de AVG (zoals encryptie, pseudonimisering, en het regelmatig testen van systemen) worden niet gedetailleerd beschreven. De AVG vereist bijvoorbeeld dat organisaties beveiligingsincidenten binnen 72 uur melden aan de toezichthoudende autoriteit (de **Autoriteit Persoonsgegevens**), wat niet specifiek in de beroepscode voorkomt.

E. Meldplicht bij Datalekken

De **AVG** verplicht organisaties om datalekken (bijvoorbeeld wanneer persoonsgegevens verloren gaan of onrechtmatig toegang wordt verkregen) binnen 72 uur te melden bij de autoriteit persoonsgegevens, tenzij het lek geen risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen. Als het datalek ernstige gevolgen heeft, moeten de betrokkenen zelf geïnformeerd worden.

- Hoewel de beroepscode het belang van vertrouwelijkheid en veiligheid onderstrepen, specificeert de AVG een **meldplicht** voor datalekken, wat niet expliciet in de NVO- of NIP-beroepscode wordt vermeld.

F. Verwerkingsregister

De **AVG** verplicht verwerkingsverantwoordelijken en verwerkers om een **register van verwerkingsactiviteiten** bij te houden waarin wordt vastgelegd welke persoonsgegevens worden verwerkt, met welk doel, en welke verwerkingsactiviteiten worden uitgevoerd. Dit moet kunnen worden overlegd aan de toezichthoudende autoriteit als daarom wordt gevraagd.

- De beroepscode van de NVO en het NIP geven geen aanwijzingen voor het bijhouden van een dergelijk verwerkingsregister, wat een praktische vereiste is volgens de **AVG**.

De **AVG-wetgeving** bevat gedetailleerde vereisten en verplichtingen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens die niet altijd expliciet benoemd worden in de beroepscode van de NVO en het NIP. Voor zorgprofessionals die werken met persoonsgegevens betekent dit dat ze zich niet alleen aan de ethische richtlijnen van hun beroepscode moeten houden, maar ook aan de strikte wettelijke verplichtingen van de AVG, zoals het bijhouden van verwerkingsregisters, het uitvoeren van DPIA's, het melden van datalekken, en het implementeren van passende beveiligingsmaatregelen.

In de beroepscode ligt de nadruk meer op ethisch handelen en vertrouwelijkheid, terwijl de **AVG** diepgaande, juridische eisen stelt met betrekking tot het beheer en de bescherming van persoonsgegevens, vooral voor grotere instellingen of als er met gevoelige gegevens wordt gewerkt.